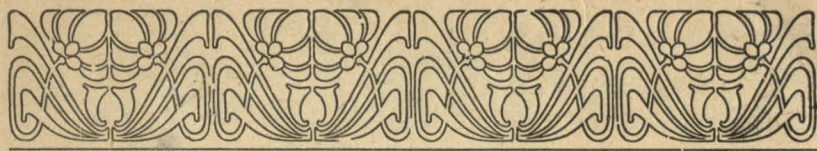

2688.

SPRAWOZDANIE

„TANIEJ KUCHNI“

Tow. Pań Miłosierdzia św. Winc. à Paulo

W PRZEMYŚLU

za czas od 28 paźdz. 191~~6~~ do 31 maja 1917.

PRZEMYŚL 1917 :: :: NAKŁADEM TOW. ŚW. WINCENTEGO A PAULO ::
:: :: ODBITO CZCIONKAMI DRUKARNI ZAGAJEWSKIEGO I ŁAZORA :: ::

Nr inwent. 2638.

SPRAWOZDANIE

„TANIEJ KUCHNI”

Tow. Pań Mikosierdzis św. Win. a Paulo

W PRZEMYSŁU

za czas od 28 paźd. 1916 do 31 maja 1917.

PRZEMYSŁ 1917 : : NA ZADANIE TOW. ŚW. WINCENTEGO A PAULO : :
: : ODRUKOWANO W Drukarni Zagajewskiego i Łazora : :

Towarzystwo Pań św. Wincentego à Paulo zdawało sprawę z działalności swojej w Taniej kuchni, oraz wykaz dochodów i wydatków co 3 miesiące. Dzisiaj kończąc 3 rok swej działalności, przedstawia całokształt jej rozwoju za czas wojny.

Z inicjatywy Najprzew. ks. Biskupa Fischera, Pana Radcy Namiestnictwa Żeleskiego, J. W. P. Radcy Dworu Lanikiewicza otwartą została dnia 28 października 1914 „Tania Kuchnia“ w lokalu ludowej kuchni izraelskiej, pod zarządem Tow. Pań św. Wincentego à Paulo.

Opiekę nad nią objął Obywatelski Komitet Czerwonego Krzyża pod przewodnictwem WP. Radcy Żeleskiego; prowiantów t. j. mięsa, mąki, krup, ryżu, słoniny, kartofli, opalu etc. etc. dostarczały magazyny wojskowe za pośrednictwem Starostwa. Gotowaniem obiadów zajmowały się WPP.: Sontagowa, Mańkowska, Bielawska, Rutkowska, Seidlerowa, Seidlerówna, Dziłkowska, Szczepańska, Humnicka, Wyszynska, Piasecka, Białoruska, Praszyłowa, Petersowa, Szelerowa, Panciewiczowa, Zaborniakowa, Seidlerówna J., Dietzówna i Bojarska. Dostawą wiktuałów WP. Damaszkowski, Goliński, Krzanowski. Zapisywaniem porcyi WP. Dobrzański, Łazarski, Dr. Prof. Rutkowski, Fiałkiewicz i śp. Hanula.

Wydawano dziennie przeciętnie 600 porcyi, z chwilą otwarcia trzech innych kuchni liczba objadów spadła do 300, korzystali z nich głównie ewakuowani między I a II oblężeniem z okolicy, ubodzy zostający pod opieką Pań Tow. św. Winc. à Paulo.

Opatrzność Boża czuwała w czasie, gdy dzienniki przedstawiały okropność położenia ludzi widma ślaniających się z głodu po ulicach, spiżarnia „Taniej Kuchni“ była stale zaprowiantowana,

tak że po wkroczeniu nieprzyjaciela jeszcze tydzień gotowano z własnych zapasów. Władze rosyjskie na początek ofiarowały się utrzymywać instytucję tą nadal i rzeczywiście po wyczerpaniu zapasów przez 2 tygodnie zaopatrywały ją bardzo obficie. Nie trwało to jednak długo, po tym czasie polecono wydawać obiady płatne, wskutek czego liczba stołowników spadła na 15, tak że zarząd kuchni i tak już zbyt skrzępowany „opieką“ i ciągłą obecnością nasyłanego przez P. Kiriakowa studenta medycyny, w porozumieniu z odnośną władzą, zamknął Kuchnię w obecności WP. Golińskiego, Krzanowskiego, Sontagowej i Bojarskiej.

Drugi okres swego istnienia, w czasie wielkiej wojny, rozpoczyna „Tania Kuchnia“ z dniem 28 sierpnia 1915 r. znowu za inicjatywą Czcinajgodniejszego Ks. Biskupa Fischera i zacnego p. Starosty Żeleskiego, Ojców i opiekunów ubogiej ludności. Celem jej głównym stało się ratowanie wychodźców powracających z obczyzny i jak dawniej biednych Tow. Pań św. Wincetego à Paulo. Ponieważ instytucja ta mieściła się w lokalu dawnej izraelskiej kuchni, a ta z dniem 1 listopada objęła go w posiadanie, trzeba się było rozejrzeć za nowym lokalem, co wywołało chwilową przerwę.

Tymczasem życie w mieście zaczęło powracać do dawnych warunków. Młodzież powróciła do szkół, okazała się piekącą potrzeba otwarcia dawnej bursy gimn., użytej dotychczas na szpital fortecny, dzięki niestrudzonemu prezesowi Bursy Najprzew. Ks. Infulatowi Federkiewiczowi i WP. Mecenasowi Tarnawskiemu, wiceprezesowi, udało się gmach doprowadzić do porządku. a Tow. Pań. św. Winc. à Paulo chcąc przyjść z pomocą uczącej się Młodzieży, ofiarowało się gotować Bursakom obiady w cenie 63 hl., a w zamian za to korzystać z lokalu, by mógł jak poprzednio wydawać stołownikom z miasta objady płatne mięsne po 1 K, bezmięsne 80 hl. i bezpłatne dla swoich biednych.

Odtąd zaczyna się trzeci okres życia naszej instytucji. okres codziennej cichej, mrówczej, a żmudnej pracy. — Lokal ciasny, brak osobnego pomieszczenia dla stołujących, od kamiennej posadzki w miesiącach zimowych nogi kostnieją, w lecie duszno, gorąco, z drugiej strony nieustanna troska i walka o jutro. Ilość stołujących i biednych wzrasta z dnia na dzień, a apetyty nie

wojenne przy okienku refektarza bursy pojawiają się po 2 razy próżne talerze.

To też naprawdę, kiedy po trzech latach pracy przebiegamy w myśli minione ciężkie chwile, to w sercu naszym budzi się i rośnie gorące uczucie radości — radości jaką towarzyszy zawsze spełnionemu obowiązkowi i żywe uczucie wdzięczności ku Bogu za Jego cudowną Opatrzność i pomoc zesłaną nam w osobie szlachetnych opiekunów i ofiarodawców. Chcąc dać wyraz tej wdzięczności uprosiliśmy Najprz. Ks. Prałata Sarnę, Swego Opiekuna duchownego o odprawienie Mszy św. dziękczynnej, a dziś na tych kartach niech nam wolno będzie podziękować Naj. Jego Eks. Ks. Biskupowi Pelczarowi, Naj. Ks. Biskupowi Fischlerowi, którzy raczyli zaszczycić Swoją obecnością „Tanią Kuchnię“, a których miłosierne serca zawsze otwarte szczerze dla ubogich. WP. Rady Namiestnictwa Zygmuntowi Żeleskiemu, Członkowi honorowemu, ojcu naszej instytucji w czasach obłężenia i po odparciu nieprzyjaciela. WP. Staroście Bolesławowi Hellerowi i Komisarzowi rządowemu Władysławowi Łyszkowskiemu możemy śmiało powiedzieć, że kiedy na obiad zapasów nie stało, biegło się z całą ufnością do Niego, a Pan Komisarz pomimo tylu zajęć i spraw, nigdy nie zrażony, zawsze z pomocą nam przybył. Z szczerą, a gorącą wdzięcznością składamy słowa podziękowań JWP. Janinie Korolewicz Waydowej i Jej towarzysze WP. Helenie Ottawowej, które cały czysty dochód ze swego koncertu w kwocie 1000 K ofiarowały na cele „Taniej Kuchni“, sumę tę włożyło Tow. na książeczkę Kasy Oszczędności.

Również dziękujemy Krajowemu Komitetowi Biskupiemu, który oprócz subwencji ofiarował nam 300 kg. mąki, 25 korcy kartofli, 1 kopę kapusty, 17 skrzynek mleka kondenzowanego, 30 mięsnych konserw, 10 głów wieprzowych, 2 polcie wieprzowiny. 10 kg. słoniny, 100 kg. kaszy hreczanej. Świątnemu Starostwu za 70 kg. słoniny. Kasie Oszczędności, Świątnemu Magistratowi, Towarzystwu Rolnemu, Towarzystwu Urzęd. Austro-Węgierskiej Monarchii, Tow. Zaliczkowemu c. k. Urzędników, JWP. Eksc. Pauli v. Colard, JWP. Prezydentowi Senatu Władysławowi Münnichowi, WPP. Heydom, WP. Tyszewskiej za ofiarowany ohras, który puszczono na loteryę. Wp. Strachowskiemu, WP. Seidlerowej, WP. Kaderońce za 50 kg. ryb, WP. Mantlowej.

JWP. hrabinie Łubieńskiej za słoninę, WP. Hinze za groch i bób, WP. Zajączkowskiej za zboże, WP. Turnauowej za jabłka, WP. Herlosowej za powidła, WP. Giżowskiej za zboże, WP. Dembińskiej za pęczak, Składnicy Kótek rolniczych za cebulę, WP. Jodłowskiej za korzec kartofli i pół kopy kapusty.

Osobne słowa gorącej wdzięczności podziękii ślemy pracownikom naszym, których trudy i ofiary złożyły się na zbiorowe dzieło Instytucji „Taniej Kuchni“, niech każdej towarzyszy zawsze wdzięczna pamięć biedaków, a upominkiem niezniszczalnym ich pracy niech będzie właśnie owa skromna, tułacza, a bezdomna w czasie wojny urodzona Instytucja „Taniej Kuchni“.

Od początku jej istnienia tj. w czasie oblężenia do chwilowego zamknięcia, po wkroczeniu nieprzyjaciela w marcu 1915 pracowały panie powyżej wymienione.

W II okresie po odebraniu Przemysła przybyły powracające z wychodźstwa osoby, zespół pracujących był następujący: WPP. Hanuszowa, Stieberowa, Chmurowiczówna, Kohlheppowa, Męcińska, Pająkowa, Malarkiewiczowa, Hessowa, Zaborniakowa, Münichowa, Praschilowa, Mierzeńska, Brzezińska, Przyjemska, Malinowska, Mańkowska, Petersowa, Sontagowa, Angermanowa, Lorenzowa, Długoszówna, Rutkowska, Barączowa, Tyszecka, Sanocka, Damaszkówna, Müllerowa, Kędzierska, Grissbachowa, Ospstowiczowa, Seidlerowa, Szmidowa, Szelerowa, Rozumkiewiczowa, Bączkowska, Machowska, Bojarska.

Gospodarstwo wewnętrzne „Taniej Kuchni“ złożono w ręce Czcigodnej Zacznej P. Joanny Praschilowej, która podjęty obowiązek spełniała i spełnia wzorowo i sumiennie. WP. Jadwiga Münichowa przyjęła na siebie zakupno i dostarczanie towarów poświęcając temu zajęciu i czasu wiele i trudu. Sekretarzem naszym, a zarazem i komisją szkontrującą był wielce szanowany WP. Karol Sontag. Niech Mu Bóg zapłaci zdrowiem za czas i trud poświęcony Młodzieży i uhogim.

Ufne w pomoc Bożą i poparcie społeczeństwa chciałabyśmy dzieło nasze prowadzić dalej, pragnąc przez przyjsie z pomocą

ubogiej Młodzieży i biednym naszym dorzucić do społecznej pracy dnia dzisiejszego choć jedną drobną a niezniszczalną cegielkę urobioną przez katolickie polskie kobiety w ogniu miłości Boga, Ojczyzny i bliźniego.

Przemyśl 31 maja 1917.

Wanda Zaborniakowa,
sekretarka.

Michalina Bojarska,
zast. przewod.

Zestawienie rachunków

za czas od dnia 11 listopada 1915

L.p.	DOCHODY	K	h.
1	Opłata studentów i stołowników . . .	3964	18
2	<i>Subwencje:</i>		
	Światne Starostwo	1750	—
	„ Magistrat	100	—
	„ Komitet Biskupi	760	—
	„ Kasa Oszczędności	50	—
	„ Towarz. Zal. Urzędników	40	—
3	<i>Dary osób prywatnych:</i>		
	J. Exc. Najprz. Ks. Biskup J. S. Pelczar	50	—
	JWP. Radca Namieśnictwa Z. Żeleski .	100	—
	Ex. Paulo v. Colard	20	—
	JWP. Prezydent Senatu Wład. Münnich .	10	—
	„ Seidlerowa	20	—
	„ Heydowie	30	—
	„ Tyszecka	30	—
	„ Strachowski	20	—
4	Tow. Pań Miłosierdzia Św. Winc. á Paulo	586	69
5	Czysty dochód z koncertu JWP. Janiny Korolewicz-Waydowej i Heleny Ottawowej	1000	—
		8530	87

Karol Sontag.

Tabela miesięcznie wydanych obiadów dla stu-

Rok	Miesiąc	Studenci	Stołownicy	Ubodzy
1915	Litopad	343	96	498
	Grudzień	532	190	901
1916	Styczeń	676	202	902
	Luty	656	207	899
	Marzec	670	280	1305

„Taniej Kuchni“

do 30 czerwca 1916 r.

L.p.	ROZCHODY	K	h.
1	Artykuły spożywcze	6835	15
2	Opał	195	15
3	Służba	164	—
4	Administracja	137	—
5	Naczynie	95	97
6	Przywóz towarów	103	60
7	Gotówka kasowa w dn. 30 czerwca 1916	1000	—
		8530	87

Michalina Bojarska, zast. przewod.

dentów, stołowników z miasta i ubogich Tow.

Rok	Miesiąc	Studenci	Stołownicy	Ubodzy
1916	Kwiecień	566	185	1061
	Maj	707	208	1327
	Czerwiec	518	361	1418
	Lipiec do 10/7	—	145	429
	Razem	4668	1874	8740

*) Jakkolwiek „Tania Kuchnia” istnieje od 28 października 1914 r. sprawozdanie nasze rozpoczyna się od 11 listopada 1915 r., gdyż poprzednie koszty utrzymania jej, pokrywał Obywatelski Komitet Czerwonego Krzyża.

Zestawienie rachunków

za czas od 3 września 1916 r.

L. p.	DOCHODY	K	h.
1	Oplata studentów	5626	46
	Oplata stołowników z miasta	4291	46
2	Subwencje :		
	Świetny Komitet Biskupi	1000	—
	„ Magistrat	500	—
	Świetna Kasa Oszczędności	350	—
	Świetne Tow. Zaliczkowe Urzędników	40	—
	„ „ „ Rolne	10	—
3	Dary prywatnych osób :		
	JWP. Mantłowa	2	—
	M. B. nieprzyjęte koszty podróży	60	—
4	Przedsięwzięcia Tow. Pań św. Wincentego à Paulo :		
	Dzień kartkowy	891	—
	Sprzedaż plakatów na cmentarzu	300	06
	Czysty dochód z Wenty	1329	06
	Kwesta przy Bożym Grobie	133	21
	Zwrot za chleb	80	68
		14613	93

Karol Sontag.

Tabela miesięcznie wydawanych obiadów dla stu-

Rok	Miesiąc	Studenci	Stołownicy	Urodzy
1916	Wrzesień	1132	309	687
	Październik	1433	738	900
	Listopad	1176	794	1277
	Grudzień	970	529	913
1917	Styczeń	1105	445	1263

„Taniej Kuchni“

do 31 maja 1917 r.

L. p.	ROZCHODY	K	h.
1	Artykuły spożywcze	11896	72
2	Opał	321	96
3	Służba	486	26
4	Administracja	233	80
5	Naczynie	210	90
6	Naprawa kuchni	195	—
7	Przywóz towarów	115	10
8	Gotówka w dniu 31 maja 1917	1154	19
		14613	93

Michalina Bojarska, zast. przewod.

dentów, stołowników z miasta i ubogich Tow.

Rok	Miesiąc	Studenci	Stołownicy	Urodzy
1917	Luty	1182	638	1439
	Marzec	1331	1128	1716
	Kwiecień	761	686	1070
	Maj	1412	1552	1304
	Razem	10502	6819	10569

Sześciu studentom wydawało Towarzystwo obiady bezpłatnie, dwom opłacali Przew. Ks. dr. Bałicki i Ks. katecheta Bazyłski. W maju zaczęto wydawać obiady 35 jeńcom rosyjskim, zajętym przy robotach miejskich.

W. G. Dąbowski

205

POSIEDZENIE

„Taniej Kuchni“ Tow. Pań Miłosierdzia
św. Wincentego á Paulo w Przemyśle

ODBĘDZIE SIĘ

w sali Magistratu w poniedziałek dnia 2 lipca

o godzinie 6 wieczorem

na które Towarzystwo Swoich członków najuprzejmiej zaprasza.

